

Harçlar Kanunu hükümlerine göre: “Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifiede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir (2. md.). Yargı harçları (1) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nev’i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır

15. Hukuk Dairesi

2018/1758 E. , 2018/3691 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi’nden kaynaklanan

alacak sebebiyle tapu iptâli ve tescil ile taşınmazın kat irtifakına çevrilmesi talebine ilişkin olup, yerel mahkemece davanın reddine karar verilmiş, karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu hükümlerine göre: “Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir (2. md.). Yargı harçları (1) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nev’i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır (15. md.). Noksan tespit edilen değerler hakkında 30’uncu madde hükmü uygulanır (16/4. md.). Yargı harçları (1) sayılı tarifede yazılı nispetler üzerinden alınır (21. md.). (1) sayılı tarifede yazılı nispi karar ve ilam harcının 1/4’ü peşin alınır (28. md.). Yargılama sırasında tespit olunan değer, dava dilekçesinde bildirilen değerden fazla olduğu anlaşılırsa, yalnız o oturum için yargılamaya devam olunur, takip eden oturuma kadar noksan değer üzerinden peşin karar ve ilam harcı tamamlanmadıkça davaya devam olunmaz. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 150. maddesinde gösterilen süre içinde dosyanın işleme konulması noksan olan harcın ödenmesine bağlıdır (30. md.). Yargı işlemlerinden alınacak harçlar ödenmedikçe müteakip işlemler yapılmaz (32. md.). HMK 120/1. maddeye göre de davacı, yargılama harçlarını mahkeme veznesine yatırmak zorundadır. Harçlar Kanunu ile ilgili düzenlemeler kamu düzenine ilişkin olup, emredici nitelikte bulunduğu için mahkemece ve Yargıtay’ca re’sen nazara alınır.

Davacı, gerçek kişi olup, Harçlar Kanunu’na göre harçtan muaf olan kişi ve kurumlardan değildir. Nispi karar ve ilam harcına tabi davalarda, dava değeri üzerinden peşin nispi ilam harcının alınması zorunludur. Uyarıya rağmen yatırılmaması halinde Harçlar Kanunu’nun 32. maddesine göre müteakip işlemler yapılamayacağından dava dosyasının işlemde kaldırılması gerekir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 04.12.2013 gün 2013/21-445 Esas, 2013/1625 Karar sayılı ilamı ve Dairemizin yerleşik uygulamaları bu yöndedir.

Yukarıda yapılan bu açıklamalar ve sözü edilen kurallar

doğrultusunda somut olay değerlendirildiğinde; dava dilekçesinde dava değeri belirtilmediğinden harçlandırma formuna göre dava başvuru ve peşin harcı yatırılmış olup, mahkemece 14.03.2014 tarihinde keşif icra edilmesine ve bilirkişi heyetinden alınan 27.03.2014 tarihli raporda davacı adına tescil talebinde bulunulan 3 adet dükkan ve 5 adet konut niteliğindeki bağımsız bölümlerin toplamda 850.000,00 TL değerinde olduğuna dair tespitte bulunulmuş olmasına rağmen, bu miktar üzerinden yatırılması gereken eksik nispi ilam harcını ikmâl etmek üzere davacıya uygun süre verilip, ikmâl edilmesi halinde bundan sonra yargılamaya devamla davanın sonuçlandırılması, yatırılmaması halinde ise Harçlar Kanunu'nun 32. maddesi gereğince dosyanın işlemde kaldırılması gerekirken kamu düzeninden olan harç hususu gözden kaçırılarak eksik harç tamamlattırılmadan davanın sonuçlandırılması doğru olmamıştır.

Mahkemece yapılacak iş; kamu düzeninden olup, taraflarca ileri sürülmesine dahi re'sen gözetilmesi gereken harç hususu dikkate alınarak davacı yükleniciye adına tescilini talep ettiği 3 adet dükkan ve 5 adet konut niteliğindeki bağımsız bölümlerin toplam değeri olan 850.000,00 TL üzerinden noksan harcı yatırması için bir sonraki duruşmaya kadar süre verilmesi, noksan harçlar tamamlanmadıkça müteakip işlemler yapılamayacağından, şayet noksan harç ikmâl edilirse işin esası incelenip hüküm kurulması, harcın tamamlanmaması durumunda Harçlar Yasası'nın 30. maddesinin son cümlesi uyarınca işlem yapılması gerekirken, bu husus gözden kaçırılarak Harçlar Yasası'nın 32. maddesine aykırı biçimde yargılamaya devam edilerek işin esasının incelenip, karar verilmesi doğru olmamış, hükmün diğer yönleri incelenmeksizin bozulması uygun görülmüştür.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, kararın kamu düzeninden olan harç yönünden BOZULMASINA, bozma nedenine göre davacının sair temyiz itirazlarının bu aşamada incelenmesine yer olmadığına, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde

bulunulabileceğine 09.10.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.